

Nieuwsbrief december 2021

Logo van www.aquaversum.nl

Het jaar loopt ten einde, een moment voor reflectie is nu. Wat heeft 2021 ons zoal gebracht? Hieronder leest u een beknopte opsomming van wat hoogte- en dieptepunten, die zich hebben voorgedaan. Het is vast een eenzijdige reflectie, maar desalniettemin een reflectie, een prikkel ter opfrissing van ons korte termijn geheugen.

1 **Klimaat en klimaatverandering**

In de top-zoveel van nieuwsberichten in de media het afgelopen jaar stond klimaat en klimaatverandering toch wel op nummer 2. Nummer 1 was ...C..., u raadt het al. Trieste hoogtepunten waren enerzijds de vele berichten over overstromingen, branden, droogtes, tornado's, hevige neerslag (in welke vorm dan ook), soms op onverwachte plekken en op onverwachte momenten; aangevuld met vulkaanuitbarstingen, landverschuivingen en aardbevingen; en anderzijds The Conference of Parties (COP26) in Glasgow. Inderdaad, de 26^e summit over het klimaat alweer. En de resultaten van Glasgow ... teleurstellend in de ogen van velen, tevens de meest milieubelastende van de COP's tot nu toe. Niet echt een opsteker voor de aanpak van het klimaatprobleem. Volgend jaar maar verder zien en vergaderen. Een van de weinige cynische scores is dat negen gletsjers op Antarctica zijn vernoemd naar evenzovele steden waar eerder COP-summits zijn gehouden: Geneve, Rio, Berlijn, Kyoto, Bali, Stockholm, Parijs, Incheon en Glasgow.

CO₂ is alom tot de grote boosdoener gebombardeerd én tot de factor waarbij het heil gezocht moet worden om klimaatverandering te keren: minder, minder, minder. Dit broeikasgas komt vrij bij de verbranding van fossiele brandstoffen. De aanpak (tempering) van de globale temperatuurstijging is vrijwel uitsluitend gericht op reductie van deze CO₂-uitstoot. Dit niet alleen, CO₂ is de hoofdschuldige én de te bestrijden vijand van de klimaatverandering. Vast geen onzinnig streven, zeker niet het verminderen van het verbruik van fossiele brandstoffen. De Aarde wordt al meer dan genoeg geplunderd. Maar andere oorzaken en andere broeikasgassen blijven sterk onderbelicht. Lachgas en andere stikstofverbindingen (zoals ammoniak en stikstoftrifluoride), methaan, ozon, gefluoreerde koolwaterstoffen en zwavelhexafluoride verdienen ook aandacht. En bovenal water(damp) als veruit het belangrijkste broeikasgas.

Naast CO₂ en deze andere broeikasgassen moeten als minstens zo belangrijke oorzaken genoemd worden de wereldwijde grootschalige ontbossing (ten dele voor het draaiende houden van bio-energiecentrales) en het (landbouwkundig) bodembeheer, waarbij grote hoeveelheden organische koolstof uit de bodem verdwijnen. Overexploitatie (uitputting) van de bodem in combinatie met lage grondwaterpeilen (ontwatering) zijn hiervan de belangrijkste oorzaken. Het is immers zeer relevant of de grond, het aardoppervlak, begroeid (groen) is, óf dat de grond (deels) kaal is en braak ligt of bebouwd, geasfalteerd of verhard is. In het eerst geval wordt inkomende zonne-energie goeddeels

benut voor verdamping van water en niet in temperatuurstijging van de lucht, terwijl in het andere geval de inkomende zonne-energie grotendeels omgezet wordt in opwarming van de lucht. Meer en meer wordt de werking van de 'biotische pomp' tenietgedaan door ontbossing en verharding van het aardoppervlak.

De nog steeds toenemende ontbossing leidt bovendien tot minder koofstofvastlegging en verstoring van de regionale hydrologische kringloop. Minder bos, minder CO₂ binding, minder verdamping, minder wolkenvorming, minder neerslag, meer bodemerosie, hogere luchttemperaturen, minder biodiversiteit, etc.; een zichzelf versterkend feedbackmechanisme. Totdat de boel kantelt en het bos-ecosysteem plaats maakt voor savanne. Niet alleen daar, maar wereldwijd is – zoals gezegd – water(damp) het belangrijkste broeikasgas. Dit is voor eenieder direct waarneembaar en voelbaar op bijvoorbeeld een herfstdag met zware bewolking: overdag een graad of 10 en 's nachts misschien 7 of 8 graden. Is het daarentegen helder en onbewolkt, dan daalt de temperatuur 's nachts zomaar tot nabij het vriespunt. Water(damp) is voor zo'n 35 tot 70 procent verantwoordelijk voor het broeikasfenomeen, een ondergewaardeerd gebeuren. Diverse klimaatmodellen weten daar geen raad mee, waardoor dit aspect onderbelicht blijft in de modeluitkomsten van bijvoorbeeld het KNMI en IPCC.

Het KNMI en IPCC verontschuldigen zich voor deze tekortkoming door te stellen dat aan het gehalte water(damp) in de atmosfeer weinig te doen is, weinig te beïnvloeden is. De impact van chemtrails veroorzaakt door het vliegverkeer worden nauwelijks genoemd. Echter bij tijd en wijle vormt zich een waas van wolken veroorzaakt door die chemtrails, die een hele dag kunnen blijven hangen. De laatste tijd zijn loops in vliegtuigroutes en zelfs cirkelvormige sporen opmerkelijk aanwezig. Inkomende zonne-energie (in het zichtbare lichtspectrum) gaat daar gemakkelijk doorheen, reflecterende energie vanaf het aardoppervlak (merendeels in het infrarode spectrumbereik) wordt juist geabsorbeerd door die wolkenluier. Met opwarming van de lucht tot gevolg. Zie hiervoor onder meer het [artikel](#) [1] *Klimaat: de onstuimige wisselwerking tussen water en warmte* van Hans van Sluis in H2O-Online van 15 november 2021.

Verder komen mogelijk andere oorzaken van opwarming van de atmosfeer vrijwel niet in beeld. Genoemd zijn al andere broeikasgassen, maar ook geo-engineering, cloud seeding en solar radiation management, HAARP waarmee via de ionosfeer de atmosfeer wordt beïnvloed (zie onder meer [What is HAARP? » What is HAARP? | Geoengineering Watch](#) ; [HAARP: Weather Control \(wanttoknow.info\)](#)) en de zonne-activiteit met meer of minder zonnevlekken (zie onder meer [Klimaatgeschiedenis wijst op belangrijke rol van de zon - NEMO Kennislink](#) ; [De zon vuurt zijn grootste zonnevlam in meer dan 3 jaar af | Heading \(headinghometodinner.org\)](#)). In het gehele zonnestelsel, dus ook op andere planeten, lijken zich veranderingen voor te doen.

Links: Werkzaamheden t.b.v. uitrol 5G nabij in Hardegarijp. Rechts: gespot in Weidum (foto LC)

De ongebreidelde groei (ook van energieverbruik) is niet minder relevant bij de voortgaande klimaatverandering. Vorig jaar al regelde de overheid het Nationale Groeifonds met 20 miljard euro voor projecten die investeren in vergroten van de welvaart en het verdienvermogen van Nederland. Niks geen Nationaal Groenfonds, economie boven ecologie en welvaart boven welzijn. De recente discussie over datacentra in ons land (Zeewolde was uitgebreid in het nieuws en de Raad aldaar stemde met komst ervan in) geven aan hoeveel energie alleen al de digitale communicatie vooral via 'sociale' media vraagt. De overheid kwam eind november met een aanvullende paginagrootte [advertentie](#) [2] met als leuze -een senior met een mobiele telefoon in zijn hand aansprekend- 'Ik laad 'm op en laat 'm aanstaan'. Dan toch maar Meta in de polder....

Ook de handel (het mijnen via blockchaintechnologie) in zogenaamde cryptomunten, is enorm energie verslindend. China wil zelfs hierom het handelen in bitcoins aan banden leggen. De verwachting uit 2020 dat na corona de economische groei getemperd zou worden (blijven), is niet bewaarheid geworden, integendeel. Intussen zitten we met z'n allen al weer op het consumptieniveau van voor 2020. En dat niet alleen in ons land. Wereldwijd is de CO2 uitstoot dit jaar zelfs met 5 procent gestegen. En de wereldwijde hoeveelheid energie uit kolen komt dit jaar op een nieuw record uit met een stijging van maar liefst 9 procent. Een ander cynisch neveneffect van de groeiende energiebehoeften is dat in ons land de optie tot meer kernenergie haast stilzwijgend wordt geaccepteerd. Geen massaal protest zoals eind jaren '70 en begin '80. Het nieuwe regeerakkoord spreekt van twee nieuwe kerncentrales. Niet echt blijk gevend van goed voorouderschap.

2 Milieuvervuiling

Naast luchtverontreiniging ontkomen ook andere compartimenten niet aan 'the human impact of environmental pollution'. Heel veel afvalstoffen komen uiteindelijk in het water terecht: of in het oppervlaktewater of in het grondwater. In dit laatste geval gaat het om microverontreinigende stoffen, denk aan zware metalen, pesticiden, medicijnrestanten, hormoonverstorende stoffen en een grote groep van overige microverontreinigende stoffen vaak met exotische namen.

De drinkwatermaatschappijen maken zich meer en meer zorgen om de kwaliteit van hun grondstof. Toe te passen reinigingstechnieken om kwalitatief hoogwaardig drinkwater te blijven leveren kosten meer energie en worden complexer en duurder. Aanpak bij de bron biedt verlichting. Er bestaan diverse lijsten met stoffen die een ernstig risico voor de volksgezondheid vormen wanneer zij in het milieu terechtkomen. Deze lijsten vloeien voort uit Europese verplichtingen en internationale afspraken. De verscheidenheid aan lijsten geeft veel onduidelijkheid.

Recent zijn diverse bestaande lijsten van nieuwe, opkomende stoffen door het RIVM samengevat in een nieuwe lijst met Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Denk bij ZZS aan stoffeigenschappen als:

- giftig bij lage concentraties
- hopen op in het milieu
- niet of zeer moeilijk afbreekbaar
- kankerverwekkend
- het veroorzaken van erfelijke schade of schadelijk voor de voortplanting

Niet duidelijk is of deze lijst ook geldt voor andere risico's dan de volksgezondheid, zoals risico's van planten en dieren. En ondanks deze milieudruk lukt het de drinkwaterbedrijven nog steeds de prijs van het water laag te houden. Zonder belastingen en vast recht betalen wij voor het komend jaar 72 eurocent per m³ drinkwater. Op Schiphol kost het, inclusief plastic afval, ten minste tweeduizend maal meer. Naast vorenstaande stoffen komt ook veel van het grover materiaal in het oppervlaktewater terecht. Meest zichtbaar zijn dit de plastics (verpakkings- en verbruiksmateriaal), onzichtbaar de micro- en nanoplastics. Er is onlangs [onderzoek](#) [3] gestart naar de verwijdering van niet-natuurlijke nanodeeltjes bij drinkwaterzuivering.

Algemene trends bij al deze vervuilende stoffen (inclusief organische belasting, voedingsstoffen en zouten) is de verspreiding

- van lokale naar mondiale schaal (met dito impact)
- van milligrammen naar micro-, nano- naar picogrammen in stofconcentraties
- van een tot enkele stoffen tot ellelange lijsten van stoffen en stofgroepen
- van eenvoudiger te zuiveren of te verwijderen en deels afbreekbaar tot moeilijk of niet te verwijderen en resistent

Als het gaat om het grover plastic spant het corona-gebeuren de kroon met de belasting van het milieu. Vuilniszakken en vrachtwagens vol eenmalig gebruikte wegwerphandschoenen, -schorten, -mondkapjes, -spuiten, -isoleerfolie, -verpakkingen, etc. werden en worden dagelijks afgevoerd.

3 Biodiversiteit

Haast parallel aan de toename van de milieubelasting loopt de afname van de biodiversiteit. Het ene na het andere rapport geeft deze negatieve trend aan. Onlangs werd bekend de het aantal soorten op de Rode Lijst de 40.000 is gepasseerd. Zie [IUCN rode lijst van bedreigde soorten | IUCN NL](#) en voor reptielen, amfibieën en vissen in eigen land [RAVONBalans2021.pdf](#) . In ons land gaat het met de weidevolgels slecht, ondanks de maatregelen die zijn getroffen. De gruttostand, onze nationale vogel, is in 20 jaar tijd gehalveerd. Staan de COP's voor klimaat op 26, de teller voor Biodiversity Conferences is inmiddels de 15 gepasseerd.

Enkele zinsneden uit berichten inzake biodiversiteit van dit jaar.

- De Amerikaanse regering wil 23 dieren, waaronder de grote ivoorsnavelspecht tot uitgestorven verklaren. Het federale fauna- en visagentschap en heeft hiertoe een voorstel ingediend. De meeste soorten, waaronder vogels en vissen zijn al langere tijd niet meer waargenomen.
- Klimaatverandering beïnvloedt wereldwijd de biodiversiteit en dwingt soorten in verspreiding mee te schuiven met de opwarming. In een zojuist verschenen artikel in Ecology Letters laat een internationaal onderzoeksteam zien dat versnippering van leefgebied door de mens voor vlinders bepaalt in welke mate ze hun verspreiding kunnen aanpassen en daarmee kunnen meebewegen met

klimaatverandering. Klimaatverandering heeft een verstrekkende negatieve invloed op de biodiversiteit.

- 'Het is verlies aan biodiversiteit in de Europese Unie is bijna nergens zo groot als in Nederland. Alleen België en Malta doen het slechter'. Dat zegt ecooloog Koos Biesmeijer, wetenschappelijk directeur van het Naturalis Biodiversity Center en hoogleraar natuurlijk kapitaal aan de Universiteit Leiden. Als kwartiermaker is Biesmeijer ook betrokken bij het Nederlandse Deltaplan Biodiversiteitsherstel.

Deze lijst is gemakkelijk aan te vullen met meer voorbeelden, maar dit zegt al genoeg en zet de trend.

4 De Warren

Een lokaal project dat ons al een paar jaar bezighoudt is polder De Warren ten westen van ons dorp. Het is een voor onze gemeente karakteristiek gebied van zo'n 80 ha (waarvan 50 ha aangekocht door de gemeente) als overgangsgebied van zand naar veen, van hoog naar laag en van besloten coulisselandschap naar open veenweidegebied. Een grote nieuwbouwwijk daar is zo goed als gekeerd. Het in augustus 2020 ingediende burgerinitiatief *Verbinding en betrokkenheid* is nu in procedure. 'Ambtelijke molens draaien langzaam'. Dit burgerinitiatief behelst de polder te behouden voor (bestaand) agrarisch gebruik, met ombuiging richting grondgebonden, natuurinclusieve en meer duurzame, ecologische bedrijfsvoering. Daarnaast wordt ingezet op een streekgroente- en fruituin als community supported agriculture. Eind 2021 hebben we het [rapport Ecosysteemdiensten](#) [4] van De Warren afgerond. Het enthousiasme van de trekkende initiatiefgroep, gesteund door aan aantal regionale en provinciale organisaties, is groot. We hopen dat er voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022 groen licht komt voor dit initiatief.

www.dewarrennatuurlijkgroen.nl

5 Corona

We ontkomen er niet aan om ook corona even aan te stippen. Veel woorden worden er hier niet aan besteed. Los van de feitelijke situatie, die nu al twee jaar duurt, en de verschillende meningen over oorzaak en aanpak, is het voor mij wel duidelijk dat er iets wezenlijks niet klopt in het officiële verhaal, zoals de overheid (overheden) en main stream media dat uitdragen. Beleid en aanpak berusten meer en meer op een nauwe technocratische visie, waarbij de overheid zich indekt achter (adviezen van door diezelfde overheid samengestelde en gekozen) deskundigenteams.

Andersdenkende deskundigen worden niet gehoord. Ander nieuws wordt meer en meer verzwegen en verbannen, ook van social media. Veel ander nieuws, ook van vele deskundigen en geestelijken zoals dominee Paul Visser [Dominee Paul Visser over de Great Reset: "Het is toch gek als we elkaar hier niet op wijzen?" - Revive](#) en aartsbisschop Vigano [Aartsbisschop Vigano veroordeelt het COVID-19 vaccin: "Het is een plicht om het te weigeren" - Frontnieuws](#), is elders te vinden, onder meer in het Tijdschrift Spiegelbeeld www.spiegelbeeld.nl, het weekblad www.deanderekrant.nl, speciale uitgaven, zoals CODE ROOD: ALARM! MENSHEID EN PLANEET AARDE IN GEVAAR, een [manifest](#) [5] van Marcel Messing www.marcelmessing.nl en een brochure De Coronacoup van de Stichting Civitas Christiana www.cultuurondervuur.nl.

De QR-code voor eenieder lijkt momenteel belangrijker dan onze gezondheid. De boosters lijken belangrijker dan ons immuunsysteem. Niet een virus, maar een verzwakt immuunsysteem is de grootste bedreiging voor onze gezondheid, aldus immunoloog [dr. Carla Peeters](#) [6]. Spijtig genoeg ontstaat er een steeds grotere en scherpere tweedeling in de samenleving. Het thema van onze kerst- en nieuwjaarkaart van dit jaar (zie het slot van deze nieuwsbrief) heeft hier mee van doen.

Alom wordt beseft dat we te veel zijn afgedwaald en afgescheiden van de natuur. Niet alleen in relatie tot onze gezondheid, ook voor de voedselproductie, biodiversiteit en het klimaat. De algemene roep om meer terug naar en samen met de natuur te leven en te werken klinkt steeds vaker. Marc van Ranst heeft het begrepen, getuige zijn uitspraak in dezen: 'De natuur is de grootste bio-terrorist'.

Dan nog even wat over omikron. Vanwaar deze naam in de reeks van varianten? Immers omikron volgt niet op delta in het Griekse alfabet. Is gebruik gemaakt van occulte kennis om juist met deze variant de laatste twijfelaars om de prik te laten zetten over de streep te trekken? [Lees hier](#) [7] een bespiegeling over getallensymboliek, omikron en Omega.

En corona gaat gepaard -ook na 2020- met een stortvloed aan nieuwe woorden. En corona dingt vast weer mee met het woord van het jaar verkiezing. Van te denken aan 'ander jasje', booster, boosterprik, booster, corona-afdeling, -beleid, -campagne, -dode, -feestje, -infectie, deltavariant, doorbraakinfectie, grotsyndroom, hoestschaamte, intimiteitsvacuüm, mondmaskerplicht, niet-essentiële winkels, pandemocratie, plandemie, prikpolarisatie, prikspijt, QR-samenleving, vaccinatievoordrager, wappie(geluid) en 1G, 2G en 3G. Aan een stralend 5G wordt al hard gewerkt. Vorig jaar won 'anderhalvemetersamenleving', dit jaar is het 'prikspijt' geworden.

6 Transhumanisme

Zoals gezegd zijn de corona-vaccinaties er mede of vooral op gericht om de QR-code generiek ingang te doen vinden. Handig om ook andere zaken, zoals ons budget, via de code te regelen en bij te houden. In Zweden zijn ze al een stapje verder: de QR-code in een chip, geïmplantéerd onder de huid van je hand. 'Dankzij de radiofrequente identificatie-technologie hoeven mensen met een microchip-implantaat niet langer vaccinatiepaspoorten, sleutels, ID-kaarten of zelfs treinkaartjes bij zich te dragen', zo legt een digitale cultuuronderzoeker uit.

In oktober hebben chirurgen in New York voor het eerst een varkensnier in 'een menselijke patiënt', een hersendood verklaard persoon, geplaatst. Wat viel bij de berichtgeving daarover zoal op? 1. Het varken was vooraf genetisch gemanipuleerd. 2. Een hersendood verklaarde patiënt. Die nog een onbekend aantal dagen verder leefde, immers de nier werd de eerste dagen niet afgestoten.

N.B. Hersendood verklaarde mensen zijn geschikt gevonden voor het uitnemen van organen voor transplantatie. Hoezo dood? 3. Het werd een medisch-ethische doorbraak, mijlpaal genoemd. 4. Een Groninger transplantatiechirurg hoopt 'met heel zijn hart' dat orgaantransplantatie van dier naar mens in de toekomst ruimer mogelijk wordt. Hij ondersteunt de dialoog over het doneren van dierorganen dan ook van harte.

Kort daarop, begin november, is in eigen land het hart van een patiënt succesvol vervangen door een volledig kunsthart. Elektronica (sensoren, software, ed.), kabeltjes en batterijen doen het werk. Hoe wordt in de gevoelsfunctie van het (uiterst gevoelige) menselijk hart voorzien in dit surrogaat? U kunt het raden. Niet dus. De kans op myocarditis (hartspierontsteking) en pericarditis (ontsteking van het hartspier zakje) en andere aandoeningen – als gevolg van corona-vaccinaties – zullen wel nihil zijn. We zijn al een behoorlijk eindje op weg maar, zo is mijn overtuiging, we zijn hiermee wel de verkeerde weg ingeslagen.

7 Water

Bij het onderwerp hiervoor over klimaat is water al ter sprake gekomen. Water(damp) als belangrijkste broeikasgas. Het werk van Ryan Teuling (onder meer [2017](#) en [2018](#), [resp. 8 en 9] en zijn onderzoeksgroep hydrologie van Wageningen Universiteit en van Jan Pokorný uit Tsjechië hebben daar uitgebreid onderzoek naar verricht. Zie verder de artikelen *Water speelt hoofdrol in de klimaatverandering* in [Spiegelbeeld](#) 27 (2): 6-9 [10] en *Klimaat: de onstuimige wisselwerking tussen water en warmte* van Hans van Sluis in [H2O-Online](#) van 15 november 2021 (als artikel nummer 9 in de serie over bio-energetische aspecten van water) [1]. Enkele plaatjes van chemtrails zijn ook opgenomen op pagina 70 (paragraaf *Atmosferisch water*) in het eind 2019 verschenen boek *Het Wezen van Water*.

De reguliere wetenschap en de main stream media hebben het bij vliegtuigstrepen altijd over contrails, condensatie sporen (indien ze al een andere term dan vliegtuigstrepen noemen), nooit over chemtrails (chemische sporen). Dat onderscheid bestaat wel degelijk, of eigenlijk ook niet. In feite zijn alle vliegtuigstrepen chemtrails; vergelijk de uitlaatgassen van diesel- en benzineauto's. Verbranding van vliegtuigkerosine geeft sowieso roetdeeltjes, waterdamp (het enige zichtbare deel) en CO2 in de uitlaat. Als 'bijproducten' bevat de uitlaat onder meer stikstofoxiden, zwaveloxiden, (ultra)fijnstof, koolwaterstoffen (restanten van niet volledig verbrande kerosine), zoals benzeen en toluen. Verder bevat kerosine allerlei additieven (hulpstoffen, ter voorkoming van corrosie, van neerslagvorming in de motoren, van oncontroleerbare verbranding en ter voorkoming van groei van micro-organismen en ter voorkoming dat de brandstof elektrisch geladen wordt. Dat alles komt bij verbranding vrij in de atmosfeer. Denk onder meer aan barium, aluminium en strontium. Geo-engineering (weer modificatie) en cloud seeding zijn al meer dan 60 jaar in zwang, de laatste decennia aangevuld met solar radiation management. Soms loopt het letterlijk de spuigaten uit.

Ten slotte vermeld ik hier het interview zoals dat op 5 december online is gezet. **Het interview van Peter Toonen met ondergetekende over het boek *Het Wezen van Water***. Het interview en de daarbij vermelde toelichting kunt u [hier](#) [11] lezen en beluisteren. Het boek is te verkrijgen bij Obelisk Boeken www.obeliskboeken.nl en in iedere boekhandel.

Waterdruppelplaneten in kosmisch spinnenweb (foto Catrinus van der Veen)

8 Kathedraaldenken

We leven in een tijd waarbij het beleid op vele fronten blijkt geeft van een yang-denken, een yang strategie zoals Karen Hamaker-Zondag het noemde. Er is een probleem, gevolgd door een maatregel; er doet zich een volgend probleem voor, wederom gevolgd door een specifieke maatregel, etc. Een yin-denken, een yin strategie ontbreekt, waarbij vanuit een helicopterview, vanuit een holistisch beeld problemen worden aangepakt. Denk bijvoorbeeld aan de landbouw. Actueel is een stikstofprobleem. Aanpak: boeren uitkopen. Hiervoor heeft het nieuwe Kabinet maar liefst zestig miljard euro uitgetrokken. Wat kan volgen is een biodiversiteitsprobleem, vanwege de voortgaande afname van de wettelijk beschermde Grutto in ons land, of aan het waterbeheer: meer water vasthouden in droge tijden, of aan de slootwaterkwaliteit (met EU Kaderrichtlijn Water-eisen als het zwaard van Damocles) met uitspoeling van voedingsstoffen en bestrijdingsmiddelen, etc. Dit overziend zou volgens een yin strategie het volgende worden besloten: juist geen boeren uitkopen, maar beleid richten op extensivering van de landbouw, meer grondgebonden en natuurinclusie bedrijfsvoering nastreven. Dat levert bovendien gezonder voedsel, verkleint het risico op stagnaties in de global economy (denk maar aan de Evergreen die dit voorjaar vastliep in het Suezkanaal), en verkleint onze ecologische voetafdruk.

In het verlengde van het yin-denken past het begrip kathedraaldenken. Naast een holistische kijk (in de breedte) op een gebeuren relateert kathedraaldenken aan de lange termijn, aan de toekomst, aan komende generaties. Dit begrip komt uit het boek *De goede voorouder* van de Australische filosoof Roman Krznaric. De ondertitel zegt genoeg: *Langetermijndenken voor een kortetermijnwereld*. Het idee van kathedraaldenken vindt intussen weerklank in de samenleving. Zie bijvoorbeeld een [bijeenkomst in Friesland](#) begin december.

Bij paragraaf 1 (Klimaat) is het grote datacentrum bij Zeewolde al genoemd; geld en werkgelegenheid waren voor de Raad leidend om in te stemmen met de komst van het giga-datacentrum, gekozen voor economie boven ecologie. De bestuursvoorzitter van *Land van Ons* refereert er ook aan in zijn [introduce](#) in de nieuwsbrief (15 december 2021) van deze burgercoöperatie.

De kathedraalbouwers van weleer wisten bij aanvang v de klus dat ze het eindresultaat nooit zouden zien. Toch zijn ze eraan begonnen. Ook de bouw van de Sagrada Família in Barcelona duurt al menig generatie. Oorspronkelijke volken dachten en denken, handelden en handelen in termijnen van zeven generaties. Hier te lande is nieuws van vandaag morgen al weer oud nieuws. Vier jaar vooruitblikken is zo ongeveer de maximumscoop van politici.

9 De Kerstboodschap

Is de teneur in het vorenstaande negatief en teleurstellend, uiteindelijk zullen er betere tijden komen. Maar blijkbaar moeten we dit dal doorwaden voordat we bergopwaarts kunnen gaan. Onze toekomst ligt voor ons; we richten ons meer en meer op een nieuwe samenleving en een nieuw samenleven. We blijven hoopvol, laten angst links liggen en gaan met kracht de toekomst tegemoet, indachtig het *Gebed van Sint-Franciscus* (waarvan hier het eerste gedeelte):

Heer, maak mij tot een instrument van uw vrede
Waar haat is ... laat mij daar liefde zaaien.
Waar onrecht is ... vergeving.
Waar twijfel ... geloof.
Waar duisternis ... licht.
Waar droefheid ... licht.

Naast onze eigen kerstboodschap, waarmee deze nieuwsbrief eindigt, sluiten we dit jaar ook af met een presentatie over '*De verborgen wijsheid der katharen*', met daarin als hoofdpersoon Marcel Messing.

Marcel Messing, documentaire 'The Wisdom Keepers'.

De verborgen wijsheid der katharen.

Afgelopen zomer zijn de opnamen gemaakt in Zuid-Frankrijk voor een documentaire met Marcel in de hoofdrol. Daarin bezoekt hij Met Christianne, de interviewster diverse oude kathaarse plaatsen waaronder Montségur en de Betlehem grot. Hij spreekt met haar over de oude middeleeuwse kathaarse wijsheden, gestoeld op het oerchristendom, die nog steeds voortleven en een gids kunnen zijn om naar te handelen in de wereld.

Begin december is de trailer op internet verschenen:

<https://www.youtube.com/watch?v=gYmxaG1WUPI>

De gehele documentaire, onderdeel van een serie over 'The Wisdom Keepers' wordt op kerstavond de wereld in gezet en zal dan te zien zijn op Ickonic.com, de website van David Icke.

Als daar meer over bekend wordt ontvangt u een nieuwe mail.

<https://www.youtube.com/watch?v=gYmxaG1WUPI>

Daarnaast is de dagelijks te beluisteren lezingenserie van 22 december en 6 januari, vanuit Pentagram boekwinkel www.rozenkruis.nl in Haarlem een aanbeveling: spirituele kerst – handreiking voor bezinning en bezieling rondom kerstmis en oud en nieuw.

Onze jaarlijkse traditie om een eigen kerstkaart te maken is ook dit jaar weer gelukt. Het bedenken van een thema is in de huidige woelige wereld niet zo moeilijk. Was het vorig jaar – in de hectiek van corona-aandoeningen – een boom (die zuurstof produceert), complementair aan de mens (die zuurstof nodig heeft), nu is het een brug geworden. De van overheidswege bewerkstelligde en vanuit de main stream media aangewakkerde tweedeling in de samenleving verdient doorbroken en overwonnen te worden. Verbindingen in plaats van scheidingen zijn nodig. Handreikingen in plaats van elleboogstoten. De brug is daarvoor als metafoor gebruikt. Letterlijk en figuurlijk hebben we bruggen(bouwers) nodig, geen muren(optrekkers).

Ik wens u en uw naasten een goede afsluiting van dit jaar en alle goeds voor het komende jaar 2022, met wederzijds meer verbinding, meer betrokkenheid, meer saamhorigheid en meer harmonie.

Theo Classen, december 2021